orientuotas ŠR–PV (30–210°) kryptimi. Išorinė siena 65 cm storio, vidinė – 55 cm, ji mūryta iš 28x13x10 cm dydžio raudonų plytų. Pamatų gylis siekia 1,2–1,4 m. Jie formuoti iš skaldytų lauko akmenų, tarpuose piltas smėlis. Akmenys nuo 10x10x10 cm iki 40x40x40 cm dydžio. Pastato vidinis plotis 12,5 m, ilgis nenustatytas.

Radvilų St. 8D

A field evaluation was conducted on the plot at Radvilų St. 8D, Kėdainiai due to planned construction work in adapting the space for public use. An arsenal was built at this site in the late 19th century. In the mid-18th century, a Russian Imperial Army building complex was created on the large property of a Carmelite monastery by joining 11 residential properties laid out in the late 16th century between Didžiosios and Arklių (now Radvilų) Streets. In conducting the 2018 evaluation, fragments of the tsarist arsenal were discovered in the six test pits (a total of 18 m^2) (Fig. 2). In Test Pit 1, a 50–70 cm thick, early 17th – second half of the 17th-century cultural layer was unearthed at a depth of 1.2–1.3 m from the ground's surface. Stone paving, stove tile fragments (Fig. 1), and household pottery were recorded in this horizon. The fragments of armorial stove tiles hitherto not mentioned in Kėdainiai archaeological material were discovered.

KLAIPĖDA



1 – Bažnyčių g. 4, 6;
2 – Danės g. 19;
3 – Daržų g. 10;
4 – Didžioji Vandens g. 2;
5 – Vežėjų g. 4;
6 – Žvejų g. 2B

Darius Balsas,
Rokas Kraniauskas,
Marius Petkus

Kvartalas tarp Aukštosios, Bažnyčių, Daržų, Didžiosios Vandens ir Vežėjų gatvių

2018 m. kvartale tarp Aukštosios, Bažnyčių, Daržų, Didžiosios Vandens ir Vežėjų gatvių buvo remontuojami kultūros paskirties fachverkiniai pastatai ir tvarkoma buvusi istorinė Žaibo gatvelė. Remontuojamų pastatų ir gatvelės vietose atlikti archeologiniai tyrimai (1 pav.).

Detalieji archeologiniai tyrimai atlikti lietaus nuotekų, šilumos trasų vietose, kuriose vykdyti didesnės apimties ir gylio žemės kasimo darbai. Iš viso ištirta 15 archeologinių plotų 1–15 (123,1 m^2 plotas). Žvalgymai atlikti drenavimo ir elektroninių ryšių tinklų ir keičiamo

grindinio vietose. Iš viso žvalgyti 7 plotai, apie 265 m^2. Archeologiniai tyrimai vykdyti 5 kvartalo vietose.

Sklype **Vežėjų g. 4** remontuotas čia stovintis XX a. I pusėje statytas fachverkinis pastatas. Į jį nutiestos naujos šilumos ir drenavimo tinklų trasos. Jų vietose ištirti 2 plotai (9,75 m^2 ir 3,7 m^2). Plote 1 iki projektinio gylio aptikti apie 1,6 m storio kultūriniai sluoksniai su XVIII–XX a. radiniais. Viršutinį kultūrinio sluoksnio horizontą iki 75–80 cm gylio sudarė supiltiniai niveliaciniai smėlio, juodžemio ir molio sluoksniai, kurie buvo suformuoti XIX–XX a. sklype lyginant žemės paviršių. Giliau fiksuotas iki 80 cm storio XVIII a. datuojamas horizontas, kurį sudarė rusvos smėlingos žemės su smulkiomis griuvenomis sluoksnis. Plote 2 fiksuoti vėlyvi supiltiniai žvyro sluoksniai, suformuoti tiesiant inžinerines komunikacijas.



1 pav. Tyrimų situacijos planas: 1 – detaliųjų tyrimų plotai; 2 – žvalgymų plotai. D. Balso brėž.

Fig. 1. Situation plan of the investigation: 1 – excavated areas; 2 – surveyed areas.

Sklype **Didžioji Vandens g. 2 / Aukštoji g. 1** vykdyti XVIII–XIX a. pradžioje statyto fachverkinio pastato kapitalinio remonto darbai. Į pastatą tiesta nauja šilumos trasa ir elektroninių ryšių tinklai. Šilumos trasos vietose ištirti 3 plotai (9 m^2, 10,5 m^2 ir 6,6 m^2). Archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis aptiktas tik plote 3. Kitur fiksuoti iki 1,2 m storio perkasti XX a. II pusės sluoksniai. Plote 3 po 60–70 cm storio niveliaciniu ir XX a. griuveniniu sluoksniu aptiktas 40–60 cm storio XVIII–XIX a. kultūrinis sluoksnis su radiniais. Taip pat šilumos trasos ir elektroninių ryšių tinklų vietose žvalgyti du plotai. Fiksuoti 40–60 cm storio XX a. II pusės supiltiniai, perkasti ir niveliaciniai sluoksniai.

Kieme **Bažnyčių g. 4** ir Bažnyčių gatvės atkarpoje (buvusioje istorinėje Žaibo gatvelėje nuo Daržų iki Didžiosios Vandens gatvės) tiestos naujos lietaus nuotekų, drenavimo tinklų ir apšvietimo elektros kabelių trasos. Lietaus nuotekų trasos vietose ištirti 9 plotai 6–14 (iš viso 85,05 m^2). Tirtuose plotuose fiksuotas iki 2 m storio XVI a. pabaigos – XX a. kultūrinis sluoksnis su radiniais ir struktūromis. Plote 6 aptikta XIX a. II pusės buvusio užstatymo liekanų – akmenų pamatas ir medinės grindys (2 pav.). Pastatas priklausė buvusių sandėlių kompleksui. Taip pat plote aptiktas medinis XIX a. drenažo šulinys. Plote 9, 70 cm gylyje atidengta XVIII a. II pusės konstrukcija – akmeninis grindinys su medinių lentų borteliu (buvęs vandens surinkimo latakas). Ploto 10 PV sienelėje atidengtas XVIII a. II pusės pastato pamatas iš akmenų, ant kurio sudėtos medinės sijos (3 pav.). Plote 12 rasta nedidelio (apie 3 m pločio) medinio ūkinio pastato liekanų. Pastatas preliminariai datuojamas XVIII–XIX a. Jį sudaro medinės



2 pav. Plote 6 atidengtas drenažo šulinys ir pastato pamatai. D. Balso nuotr.

Fig. 2. The drain manhole and building foundation unearthed in Area 6.



3 pav. Plote 10 atidengtos pastato liekanos. D. Balso nuotr.

Fig. 3. The remains of the building unearthed in Area 10.

lentos ir kuolai. Plotuose 13 ir 14, 1,9–2 m gylyje aptikti medinių vytelių klojiniai, kurie buvo sudėti iškastų drenažo griovių dugnuose. Drenažo grioviai, matyt, buvo iškasti XVII a. II pusėje siekiant nusausinti žemas pelkėtas vietas.

Minėtoje teritorijoje taip pat žvalgyti 4 plotai drenavimo tinklų vietose. Žvalgymų metu fiksuoti XX a. II pusės supiltiniai ir anksčiau tiesiant komunikacijas suformuoti sluoksniai. Archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis fiksuotas tik fragmentiškai.

Sklype **Bažnyčių g. 6** vykdyti XIX a. pradžioje statyto fachverkinio antrojo sandėlio paprastojo remonto darbai. Į pastatą tiesta nauja šilumos trasa. Jos vietoje ištirtas plotas 15 (5,4 m^2). Jame iki projektinio gylio tik fragmentiškai fiksuotas XVIII a. kultūrinis sluoksnis. Daugelyje vietų jis buvo anksčiau perkastas tiesiant komunikacijas.

Sklype **Daržų g. 10** vykdyti XVIII a. viduryje – XIX a. viduryje statyto fachverkinio pirmojo sandėlio paprastojo remonto darbai. Į pastatą tiesta elektroninių ryšių trasa, jos vietoje žvalgytame plote (6 m^2 dydžio) iki projektinio 70 cm gylio fiksuoti menkaverčiai XX a. supiltinio molio ir griuvenų sluoksniai.

2018 m. ištirtuose plotuose rasta XVI a. II pusės – XX a. radinių – akmens masės ir molinių puodų šukių, angobuotų lėkščių fragmentų, stiklinių butelių duženų, plokščiųjų koklių su juoda ir žalia glazūra, žiestųjų koklių fragmentų, kaolininių pypkučių kotelių. Radiniai perduoti į MLIM.

The Quarter between Aukštosios, Bažnyčių, Daržų, Didžiosios Vandens, and Vežėjų Streets

In 2018, an investigation was conducted in the quarter between Aukštosios, Bažnyčių, Daržų, Didžiosios Vandens, and Vežėjų Streets in the city of Klaipėda (Fig. 1). 15 areas (a total

of 123.1 m^2) were excavated and 7 areas (a total of roughly 265 m^2) surveyed.

The investigation was conducted at five locations in the quarter. Two areas (9.75 m^2 and 3.7 m^2) were excavated on the plot at Vežėjų St. 4. Cultural layers roughly 1.6 m thick and containing 18th–20th-century finds were found down to the planned depth in Area 1. Late fill layers of gravel, which were created during the laying of utility lines, were recorded in Area 2. Three areas (9 m^2, 10.5 m^2, and 6.6 m^2) were excavated on the plot at Aukštoji St. 1/Didžioji St. 2. Layers up to 1.2 m thick that had been dug up in the second half of the 20th century were recorded in Areas 4 and 5. A 40–60 cm thick, 18th–19th-century cultural layer with finds was discovered under a 60–70 cm thick levelling layer of 20th-century rubble in Area 3. Nine areas (6–14, a total of 85.05 m^2) were excavated in the courtyard of Bažnyčių St. 4 and in a segment of Bažnyčių Street (in the former historic Žaibo Lane from Daržų Street to Didžiosios Vandens Street). A second half of the 16th–20th-century cultural layer up to 2 m thick and containing finds and structures was discovered in the excavated areas (Figs. 2, 3). Second half of the 20th-century fill layers and layers previously formed during the laying of utility lines were recorded during the survey. Area 15 (5.4 m^2) was excavated on the plot at Bažnyčių St. 6. Only a fragmentally surviving 18th-century cultural layer was recorded down to the planned depth in the area. In many places it had been dug up during the laying of utility lines. 20th-century fill layers of clay and rubble with little value were recorded down to the planned depth of 70 cm in surveyed Area 7 (6 m^2) on the plot at Daržų St. 10.

In 2018, finds from the second half of the 16th–20th centuries were discovered in the excavated areas: sherds of stoneware and earthenware pots, fragments of engobed plates, glass bottle shards, fragments of panel stove tiles (*Blattkacheln*) with black and green glaze and of hand thrown stove tiles, and kaolin pipe stems.

Darius Balsas, Rokas Kraniauskas, Marius Petkus

Žvejų gatvė 2B

2018 m. sklype Žvejų g. 2B atlikti pakartotiniai archeologiniai tyrimai. Šį sklypą 2003 m. tyrinėjo M. Brazauskas. Detaliųjų tyrimų metu ištirtas 479 m^2 plotas, atidengta didžioji dalis sklype stovėjusio pastato pamatų (*ATL 2003 metais*, 2004, p. 180–181). 2017 m. atlikti žvalgymai, kurių metu vėl atidengti pamatai ir atlikti jų architektūriniai tyrimai. Sklypas Žvejų g. 2B yra Klaipėdos senamiesčio ŠR dalyje. Sklypo ŠV dalis ribojasi su Dangės upės krantine, ŠR – su Biržos tilto prieigomis, P – su Žvejų gatve (1 pav.). Bendras sklypo plotas – 764 m^2. Sklype ištirti 3 plotai: plotas 1 – 151 m^2 dydžio, plotas 2 – 156 m^2 dydžio ir plotas 3 – 303 m^2 dydžio. Iš viso sklype ištirtas 610 m^2 bendras plotas.

Sklype 30–60 cm gylyje atidengtas stovėjusio pastato pamatų paviršius. Buvusio pastato plotas buvo apie 515 m^2, jis suskirstytas į 22 įvairaus dydžio patalpas. Dviejose patalpose atidengtos molinių plytų (28x14x7 cm dydžio) grindys, dar dviejų patalpų grindys buvo cementinės, vienos patalpos sienos buvo tinkuotos.

Pamato konstrukcija būdinga XIX a. Klaipėdos miesto mūrinių pastatų statybos tradicijoms. Atidengtų sienų pamatai mūryti iš įvairaus dydžio (nuo 20x15 iki 120x75 cm) skaldytų ir neskaldytų akmenų. Tarpai tarp akmenų užpildyti raudonų plytų nuoskalomis (nuo 8x7 iki 28x14x7 cm dydžio) ir jų trupiniais. Pamatas rištas kalkių skiediniu. Pamatai įrengti ant